

ШУТОШЪ

ЛИСТЪ ЗА ШЕГА И САТИРА.

ИЗЛЪЗВА ВСЪКА СЪББОТА.

Спомоществанія ся приематъ всякога за три мѣсеца предплащаны по едно бѣло меджидіе или на листъ по 2 гроша.

Писма, дописки и всичко що ся отнася до вѣстника отправя ся въ Цариградъ до Редакціята ШУТОША въ Аголианъ-ханъ № 14. Назначенитѣ по вѣтъ настоятели, отговарятъ за цѣнѣтъ на вѣстника.

Българското издание ШУТОША по финансовъ часть нѣма никакъ свръсъкъ съ изданіето му на другитѣ языци нито съ главното управленіе на вѣстника отъ притежателя му.

Писма неплатени и поръчки непредплатени не сѣ приети. Статіи пращаны до редакціята, вѣстены или не, не сѣ връщатъ.

ДЪТО ПЕРО И БОГЪ, ДЪТО КНИГА И ВЪРА.

Когато самозваннитѣ серіозни вѣстници говорятъ всякога за вѣтрове и разны други шилове и бодове, а никога за истинско серіозно дѣло, нужда става щото антиподитѣ имъ да изпълвятъ тѣхнитѣ длъжностъ.

Серіознитѣ вѣстници чернятъ петъ стълпа за Макъ Махона, десетъ за Молтке и за германскитѣ Рейхстагъ, петнайсетъ за Ачинцитѣ и двайсетъ за Патагонцитѣ; а ни единъ редъ за нашитѣ страданія и интересы, ни единъ за нашитѣ злочестини. И това правятъ Българе и българолюбци, които пишѣтъ за Българы, отъ Българы са хранятъ и живѣятъ.

Що ны е грижа насъ ако Макъ Махонъ прѣди да си лѣгне са е прекръстилъ или не, или ако Папата страда отъ дизентеріѣ или отъ какъвъ да е другъ поносъ? Боли ли ны насъ ако е той боленъ, или ны много интересува ако френскитѣ диктаторъ носи папскъ скуфъ или не? Просты глѣбавы животинки ли смы ный, залѣпени о кожѣтъ имъ, които да умирамы кога са откъсавамы, или смы постѣяни и живѣемъ въ утробѣтъ нитъ, щото да земамы отъ тѣхныя животъ топлинѣ и отъ тѣхнитѣ плоть своѣтъ плоть? Сіамскы братья ли смы ный на другитѣ та са боѣтъ нашитѣ серіозни вѣстникари отъ слѣдствіята на операциѣтъ? Или и ный имамы и стомахъ, и рѣцѣ и крака, и гърды и мозъкъ независимы, самораслы, нийдѣ не присъединены и съществующы отъ само себе си?

Но тогава ный искамы и водѣтъ си и виното си и хранѣтъ си независимы, а не остатки отъ тѣхното лакомо гърло и избытъци отъ тѣхнитѣ трапезѣ. Освѣтъ това, слава Богу,

ный нѣмамы нуждѣ да прибѣгваемы нето до сиропиталището, нето до болницѣтъ, нито на Френцитѣ, нито на Германцитѣ, ако и да не смы са еще свѣстили че безъ подобны заведенія никой народъ на свѣтътъ не може, а премъ или като Гърци въ грѣцкитѣ, или като Българе по сокацитѣ. При всичко това, блюдо еще не смы подложили, нито смы са провъзгласили мюфлюзи.

Вѣстникаритѣ на всичкитѣ народы пълнятъ листовѣтъ си съ мѣстны работы, сочатъ на народнитѣ си нужды, на ранитѣ на народното ситѣло и указватъ на лѣкѣтъ който бы мѣгълъ да имъ са принесе. А външнитѣ матеріалъ, международнитѣ въпросы оставѣтъ тѣ за по послѣ, като второстепенны; исто тѣй както Г. Балабановъ глѣда първо и първо да напълни своето гърло и своето чрево, а послѣ са грижи и за котенцето си.

Какво правятъ нашитѣ серіозни вѣстникари? Отъ двѣтъ едно.

Или като сѣ навикнали на едно слѣпо подражаніе съ еще по слѣпото си превожданіе сѣ затрънили мѣзѣкътъ си до толкозъ, щото нито да размислѣтъ върху народнитѣ болки имъ е възможно, нито да видѣтъ прѣзъ цѣклитѣ си народнитѣ ни работы мѣгѣтъ, нито пѣкъ сѣ въ състояніе да чуѣтъ гласѣтъ на отечеството.

Или тѣхно высокоблагородіе — мѣдроречивитѣ тѣзи българскы просвѣтителы отъ прочитаніе на работитѣ въ высокитѣ парижскы и берлинскы общества и превзети отъ высокитѣ и голѣмы въпросы на оныя страны, презиратъ нашитѣ, като считатъ за недостойно да са занимаватъ съ тѣхъ като съ работы по долни и отъ самото тѣхно мѣзѣчно маловеличіе.

Ако бѣхъ публика, за първото бѣхъ ги ис-

пратилъ въ болницѣтъ, а за второто въ лудницѣтъ.

Ный, ный които пишемъ въ шеговити вѣстникъ, скърбимъ въ насмѣшкытъ си повече отъ колкото тѣ въ своитѣ мерзостны сълзы.

Нашійтъ смѣхъ за народътъ ни е будило на летаргическыйтъ сънъ, когато тѣхнытъ лъжѣвны сълзы имѣтъ вліяніе-то на хлороформътъ.

Да, смѣемъ са до покрѣсване при ежедневното учреждение на разны читалища и дружества, и показваме жбыхъ си за да ги раскъсамы, ако можемъ.

Имамы обаче и словото си за това и двигателнѣтъ си силѣ. Даваме ухо, похващамы пулсътъ на народътъ си и виждамы че всяко едно читалище му отнема, вмѣсто да му придаде нѣкаквѣ силѣ.

Колко предсѣдателски, предсѣдателствени и въобще читалищны звънцы заглушаватъ всякъ нѣдѣль, всякой мѣсець (!) или всякъ годинѣ (!) въздухътъ?

Кое страстно свистеніе змійско ги ражда, каква ехидна ги топли?

Егоизмъ. Кога плиткъ, кога дълбокъ, кога суетенъ и кога мерзостенъ.

Каквы други испаренія отъ чървата имъ ги хранѣтъ, поѣтъ и оросяватъ, като имъ служѣтъ за разны питателны сокове?

Интереси, задны мысли, интриги, дребны честолюбія, шарлатанія и заслѣпленія.

А отъ какъвъ общъ умъ са водятъ и коѣ общо знамя имѣтъ, като всички сѣ читалища, дружества и братства, и български са именувать и преобразователны са титлокрѣщаватъ?

Прочетете насловътъ на членътъ ни и ще намѣрите отговорътъ.

Дѣто перо и Богъ, дѣто книга и вѣра.

Въ разногласіе са намиратъ наистинѣ докторитѣ когато са събержтъ на *консултo* или съразмышленіе, но най послѣ дохождатъ до едно заключеніе и даватъ рѣкъ помощи на болныйтъ.

Като са предположи че народътъ боледува, че читалищата, дружествата или братствата сѣ неговитѣ доктори, А! изгубихте болникътъ, пригответе смъртнишкытъ цвѣтъ и повикайте плотядижѣтъ птицѣ.

Бѣсътъ на разногласіето, онзи бѣсъ, който е влѣзълъ между нашитѣ учены и по първы хора, но е самъ, той има за съюзинцы всякъ разрушающъ силѣ, всякъ истребляющъ стихійѣ.

Тука Мизійци, тамъ Тракійци, тамъ Македонци, тука *Българи*, тамъ *Българи*, тамъ *Бугари*.

И звъницитѣ зематъ и даватъ!.....

Мизійството е станжло знамя, и около него *елицы вѣрни*. Македонизмътъ е станжлъ кръсть, и около него *елицы вѣрни*. Тракизмътъ е станжлъ ламбада и сѣ неѣ *вси хаджии*.

Ереси общественны, патологически, много по дивы отъ религіознытъ, ереси които броятъ свои ересеначалници, и догмы, и гоненія, и жертвы.

А народътъ? народътъ строполень, единъ тѣгли деснѣтъ му рѣкъ, други лѣвытъ му кракъ, третій десныйтъ.

А слугытъ имъ, подлизницитѣ и съгледателитѣ имъ, като конскы мухы на месо, натрупали го горкыйтъ и Сойтаріитѣ на обществото са насыщатъ на неговъ грѣбъ на дрънканіята си, достойны за тимарханѣтъ.

Но пригответе смъртнишкото носило, и оплетете имъ вѣнецъ отъ ружѣ. Облѣчете погребалнѣтъ дрехѣ и съчинете надгробното слово!

ИСТОРИЯТА НА ЕДИНЪ ВРАБЪ БОЖІЙ.

— 0 —

ПТИЦЫТЪ СИ ИЗБИРАТЪ ЦАРЬ.

Като вверкахъ отъ дърво на дърво кротко кротко и безъ присилване, и като побутвахъ сѣ крылѣтъ си щото ми са испрѣчеше отъ дѣсно и отъ лѣво, като: нѣкоя овошка, пѣпка или булечка, достигнахъ слѣдъ нѣколко дни на едно мѣсто, което имаше другъ изгледъ: преголѣмы дървета са издигахъ, около зелены и гладкы като кадифенъ платъ ливады, вады, които са извивахъ змѣеподобно течахъ по единъ пріатенъ начинъ и около тѣхъ са простирахъ широки и сѣ пѣсъкъ постланы пѣтеки между два реда дървета.

Прехласнахъ отъ изгледътъ на туй благодатно естество, рѣшихъ да ся установѣж тамъ. Но преди всичко рекохъ да испытамъ защо туй мѣсто да има толкозъ голѣмъ разликъ отъ оныхъ полинѣ коѣто преди малко бѣхъ оставилъ. Разгледяхъ прочее и видѣхъ че тука всичко бѣ на редъ, расподѣлено сѣ дългы стѣны. Тогава разбрахъ че ся намирахъ въ единъ безкраенъ и питоменъ лѣсъ, въ срѣдѣтъ на който ся издигаше лѣтнята къща на одного отъ пай богатытъ земевладѣлцы въ тѣзи стражѣ.

— Тука вече ще останѣ, извикахъ. И дѣ другадѣ ще бѣдѣ по честитѣ? Тука всичко ся вижда изобилно. Нека вверлимъ единъ погледъ къмъ оныхъ стражѣ дѣто е готварницата на къщѣтъ.

Отивамъ, пріатели мои, въ готварницѣтъ и що виждамъ? Какво изобиліе въ ястіята? . . Намѣрихъ тамъ сѣ стотины врабцы като мене, които бѣхъ избрали за жилище тойзи чифликъ и бѣхъ живостни и затлѣстѣли като селскы кметове, а това показваше че паразитскыйтъ животъ има и той добричѣтъ си. Приближихъ ся до тѣхъ, и отъ като размѣнихмы довольно раны — или по добръ да кажѣ, отъ като ми отворихъ довольно раны по главѣтъ сѣ джонкытъ

си — спрѣтелихмы ся и ся записахъ и азъ като членъ на многочисленѣхъ тѣхнѣ фамилиѣ.

При всичко това азъ, като по малко лѣнивъ отъ събратѣята си, и отъ страсть къмъ пхтуванѣето подбуждахъ, често избѣзвахъ да правѣхъ расходкы въ вжтрѣшностѣхъ на лѣсѣтъ, като желаяхъ да го изуча. Никой обаче отъ събратѣята ми не искаше да ми послѣдува. Въ еднѣж отъ тѣзи си разходкы ся научихъ отъ устата на самый притежатель на чифликътъ, че Орельтъ ся избралъ и е царъ на птицитъ; но азъ не можахъ да смѣля това, защото, думахъ си азъ, като Орельтъ е най силныйтъ, най смѣлыйтъ и най лакомыйтъ отъ нашѣхъ неприѣтели, какъ сж рѣшили и сж го избрали за царъ? Белкимъ Царьтъ трѣбва да ся храни съ кръвьтъ на подданицитъ си? Нека бжде, нека да е царъ на грабителыгъ птици, на подобныгъ си; но орельтъ да бжде царъ на врабцигъ, на сладкогласныгъ птици, на гургулицѣхъ, на гълъбѣтъ и на яребицигъ, туй ми ся виждаше много безпѣтно и неприлично. Но както и да е, домувладыката го каза!

Него день сѣдяхъ на едно високо черешево дърво и слѣдувахъ да опитвамъ черешитѣ; тамъ на близо имаше едно мѣсто за сѣданіе, обиграно отъ слънчевы любовници и отъ благовонныйши цвѣтъ. Изведнѣжъ виждамъ домувладыката че иде съ дщериѣ си, която бѣше едно дѣвойче хубавичко, съ косѣ кестеновиднѣж която са развѣваше по плѣщитѣ му, и съ черны очи. Тѣ ся разговаряхъ за птицигъ.

— Тате, думаше дѣвойчето, тѣзи умразны врабци дохождатъ като плѣхове въ трапезаріѣхъ и обирахъ трохыгъ; но защо не дохожда и малкото онуй птиченце, което видѣхмы преди малко? Колко е то хубаво!

— Защото, любезная ми, отговори бащата, това малко птиченце вде всякога бубулечкы, щото нѣма пуждѣ да дохожда въ трапезаріѣхъ ни дѣто само трохи може да намѣри.

— Че какъ му е името?

— Името му е, дщери, Орѣшко, но има и друго име *Царче*.

— Че защо ся именува тѣй? Царче не значи ли малкъ царъ?

— Да, дщери, не видѣ ли коронѣхъ му?

— А! да. Има единъ златенъ качуль на главѣхъ си.

— Има обаче и друга исторія, заради коѣто, както казватъ, то ся нарекло тѣй.

— Щешъ ли да ми ѣхъ прикажешъ, тате, тѣзи исторіѣхъ?

— Защо не, съ благодареніе; да сѣднемъ тука на тѣзи трапезицѣ че слушай.

А като сѣдишъхъ, бащата подкачи тѣй:

“Единъ пѣтъ и едно време въ нѣкое мѣсто

много далечъ отъ тука, когато еще говорили животныгъ, птицигъ направили едно народно събрание за да ся избержъ царъ. Естествено много мнѣнія и предложенія мѣдры и луды ся предложили. Едни предлагали да избержъ най-силныйтъ, но по слабыгъ ся противили; други искали най голѣмыйтъ, но малкыгъ ся протестирали; други пѣкъ предлагали най хубавыйтъ, други най дебелыйтъ, други най сухыйтъ, други най бѣлыйтъ, други.

— Тате, подигравашъ ли ся съ мене?

— Не, милинка моя дщери, когато работата е за единъ толкозъ важенъ въпросъ, человекъ трѣбва да слуша мнѣніето на всички. Додѣто прочее мнѣніята ся сблѣскавали и выковѣтъ ся умножавали, нѣкои мѣдры главы размышлявали. . . . И най послѣ единъ папагалъ, който живѣлъ много време между человекитѣ, поелъ думѣхъ, качилъ ся на клонѣтъ, който служалъ като *амвоизъ* и изрекълъ слѣдующето:

«Любезни съграждане, време е вече да престанѣхъ безполезныгъ выкове и да рѣшимъ какъво трѣбва да направимъ. Всичкы имате правдини да възлѣзете на престолѣтъ, всички сте достойни да ся провъзгласите царіе. Защото за да бжде нѣкой птица що трѣбва да има? Крыль. . . . Прочее, вый всички имате крыль; всички слѣдовательно можете да сѣднете на престолѣтъ на нашій почитаемъ народъ! . . .»

— Bravo! Bravo! извика едногласно множество на съревнователигъ. Да живѣе папагалѣтъ! има право!

А като мълкнѣхъ, ораторѣтъ продължи:

— “Крыльгъ сж птицата; а най добрыгъ крыльгъ ще има най добрата птица, и слѣдовательно тя ще стане царъ. Да видимъ прочее кой отъ насъ има най добрыгъ крыль. Короната ще ся даде на оново, който вверкне най високо въ въздухѣтъ; и то за това, защото колкото той повече приближава до слънцето, което е отецъ на естеството, толкова по чисты и непорочны ще бждѣтъ и размышленіята и въодушевленіята му. Аминъ!

Събраието като чу тѣзи программѣ извика отъ радость, и всякой вече готвеше и точеше крыльгъ си. А като станѣхъ гласоподаваніе пріе ся едногласно предложеніето на папагалѣтъ, който даде знакѣтъ, и всичкигъ кандидати прѣпнижъхъ. Разбирашъ сега, дщери, че първо и първо Орельтъ распери огромныгъ си крыль. Той вверкижъ величественно и възлѣзе толкозъ на высоко, щото ся не виждаше вече; останѣ тамъ единъ часъ нѣщо като ся смѣеше на съперницигъ си. А когато тѣ всички утрудени слѣзохъ на земѣхъ, Орельтъ сви дългыгъ си крыль и слѣзе по лека по лека като побѣдитель; тогава ся отправи къмъ избирателигъ си и имъ рече:

— Достоеенъ ли съмъ сега да мя избере-
те за вашъ царь?

— Да! Да! Да живѣ Орелътъ; да живѣ
нашъ царь!

— Стойте малко . . . не бързайте! . . чу
ся единъ тънъкъ и остъръ гласъ. .! Не рѣшихъ
ли да ся даде царството на оновова, който въз-
лѣзе най високо въ въздухътъ? . .

— Да! извикахъ едногласно.

— Кога е така! азъ ввръкихъ по на высо-
ко отъ Орелътъ; защото сврѣнъ въ гжстятъ
пера на гърбътъ му, дѣто мя виждае още, из-
дигнахъ ся съ него, па даже и по високо...
Кой отказва това?

— Има право!

— Нѣма право!

(ще ся продължи.)

НЬИ или НІЕ.

Ний или *Ніе* е множественното на *Азъ*, как-
то и множественното на *Ты* е *Вый* или *Вые*.
Человѣкъ, толкова обыча *Азъ*-тъ си, щото не
желающъ да го оскверни когато потрѣбва да
изрази едно събраніе състояще отъ частицы на
истото лице, казва *Ний* вмѣсто *Азовцы*.

Но това е философическо размышленіе, и ду-
мата ни тука не е за человѣка, но просто за-
ради употребленіето на рѣчътъ *Ний* или *Ніе* въ
вѣстникарството.

Всичкытъ вѣстници пишуть *ний* вмѣсто *азъ*,
като: *ний* и *нашитъ* начала — като почитамъ
началата *си* и читателитъ *си* — испратихъ *ни*
за обнародваніе — който обыча истиннѣтъ нека
дойде при *насъ* и прочая и прочая.

Причината на това е че, всякой отъ съчини-
телитъ или редакторытъ като пише *ний*, говори
въ своето име и въ името на другытъ си съ-
трудници.

Тѣй напримѣръ *ніе*-то на «*Левантъ Таимсъ*»
значи Ханлей, Геновичъ, Петко и всички Инг-
лези и Българи того рода, т. е. всичкиъ Инг-
лези и Българи писатели, преводачи, словосла-
гатели, продавачи или раздавачи на тойзи по-
българенъ вѣстникъ.

Было е време когато и «*Македонія*» и «*Тур-
ція*» и «*Право*» имахъ своего *ний* или *ніе*, но
тѣ днесъ ието *ний* казувать ието *азъ*, *опы-
лѣша бо уста ихъ и омертвѣша!* (Казувать
не, но увѣрявать че както мъртытъ тѣла на
человѣцитъ единъ день щѣли да въскрѣснѣтъ,
тѣй и единъ отъ тѣя почивши вѣстници щѣлъ
на скоро да извика: *востахъ отъ мертвыхъ!*)

Но *ний*-то на «*Вѣкъ*» що значи *аджеба*?
Като Г-нъ Балабановъ пише самъ вѣстникътъ
си, защо да казва *ний* вмѣсто *азъ*? Да пред-
положимъ ли че той го прави по подражаніе
на другытъ вѣстникари? Не е за вѣрваніе,

защото *кырзъ* *государь* Балабановъ не прави
нищо както другытъ человѣци, та не ще той
да прилича на никого отъ събратіята си. Има
и той своитъ начала, които трѣбва да почита-
мы; не ще человѣкътъ да има равенъ или по-
добенъ на себе си.

Тогава, защо казва *ний* а не *азъ*? Безъ су-
мѣніе той не говори въ името на Н. П. Тѣп-
чичешова, който са вижда само въ първѣтъ
страницѣ на вѣстникътъ му и нїйдѣ въ средѣ-
тъ или на крайтъ при земаіе-даваніето, ако и
да са е патоварилъ съ финансовѣтъ часть на
Вѣка. И *обаже* той, Балабановъ, слѣдува да
пише *ний* вмѣсто *азъ*; и «*Шутошъ*» е принуденъ
да си предположи че той подразумѣва или о-
нуй четвероножно животно, което му е подари-
ла, казвать, съ време една островитянка Геркыня
и което той вече възсѣда, защото пѣшъ да ходи
кырзъ *Государь* Балабановъ на В. Портѣ, докача
са достолѣніето му; или пѣкъ говори въ името
на десетъ души ѣще, като мысли че тѣ и днесъ
тѣй слѣпо бы подписало неговытъ глупавы про-
изведенія и станѣли бы за смѣхъ на свѣтътъ!
Научава са бо «*Шутошъ*» че отъ извѣстнѣтъ
единадесатицѣ двамина съ са отказали. Отъ
другъ странѣ той дава голѣмо значеніе на сво-
ето достолѣніе което иска да бѣде *текмилъ*.

ЕДИНЪ ДУЕЛЪ.

Букурешскытъ представители на българскытъ печатъ:
«*Независимость*» и «*Востокъ*» водять страшенъ дуелъ.
«*Востокъ*» напада на «*Независимость*» и прогласява че
редакторътъ ѣ Г. Каравеловичъ е продаденъ на сѣрб-
ското правителство, че получилъ отъ него печатницѣ съ
годишнѣ платѣ отъ 400 ж. «за да жарѣ и да пали
по Българіи». «*Востокъ*» печата и пѣсни, съчинени отъ
самыйтъ му редакторъ Г. Андрича, въ които поетѣтъ
плаче надъ Българіи «съ честиѣ и съ бѣдущето на
който хайдутѣ и вагабонти безнаказанно сп играятъ».

Всякой разбира че Г. Каравеловичъ не е человѣкъ
който да са владѣ на единъ съперникъ като Г. Андрича.
Той не са забави да отговори и подобно съ истори-
чески доказателства — не да оправдае себе си, — а
просто да докаже че и самыйтъ му нападатель не е
лишенъ отъ смѣщитъ достопохвалны качества, дѣто да
служи и да са продава за нары. Г. Каравеловичъ при-
лага че Българскытъ допискы на «*Востокъ*» пишуть са
въ Букурешъ, при всичко че цѣлъ свѣтъ има истото
мѣніе и за допискытъ на «*Независимость*». А за да
не остане по доленъ и въ поетическото отношеніе, той —
Г. Каравеловичъ не забравя да съчинява божественны
произведенія за да очерни съперника си. Съ тѣзи само
разликѣ, че ако Г. Андричъ пристигналъ до заключеніе-
то, че Г. Каравеловичъ не е нищо друго освѣнъ едно
диване, то Г. Каравеловичъ напротивъ имѣ способность-
тъ да дойде до заключеніето, че Г. Андричъ не е ос-
вѣнъ единъ *калмакъ бешликъ*.

И да помисли човекът, че и двамата тѣзи Господиновци сѣ са вѣстили като проповѣдници на сърбо-българскійтъ съюзъ!

Колкото са касае до насъ и до българскитѣ нашѣ публикѣ, — то ний съ величайше хладнокрѣвие и прѣзрѣніе глѣдамы на дуелтъ, който водятъ и двамата тѣзи поборници на сърбизмътъ, защото познаваме и двамата какво цвѣте сѣ. Тѣ и двамата издаватъ листовѣ въ единъ земль, въ който българска публика каджна да поддържа вѣстникъ, не съществува, — и двамата подпиратъ на извѣстны силны партіи. Единътъ, Българинътъ, представителъ на единъ дузинѣ развратници и шарлатаны, и на половинъ дузинѣ сърбскы подлизуркы, продава са въ Бѣлградъ на Сърбы за да издава единъ вѣстникъ, т. е. да има копаниѣ, която да побира бювотинитѣ му, — а другийтъ, Сърбинътъ, представителъ на половинъ дузинѣ чорбаджіи, които мечтаятъ да играйтѣ въ Българіи ролитѣ на влашкитѣ боеры, или на сърбскитѣ голѣмцы — великаши, — продава са въ Букурешъ на Българы, за да има и той вѣстникъ, който да побира дивнитѣ му политическы и поетическы «разглаголствія».

Българскійтъ народъ нѣма нищо общо съ подвижитѣ на букурешкитѣ герои.

Напраздно единътъ ласкае на Българитѣ съ това дѣто напада на *собрата* си, че былъ продаденъ на Сърбитѣ, — напраздно другийтъ му отговаря че едно време и самийтъ му противникъ былъ истото. Напраздно Андричъ са подмазва съ своитѣ политикѣ «на мъртътъ», напраздно Каравеловичъ са труди да са омые съ Г. Милоевича и «съ първийтъ му сътрудникъ» Г. Визанкова. Вѣсѣмъ намъ е извѣстно че и Г. Каравеловичъ, тѣй и Г. Андричъ както и Г. Милоевичъ бѣхъ агенти и шпионе на онѣ разбойникѣ, който подъ видъ на генералъ и на воененъ министръ уби князя си, оплѣни и съсна отечеството си, та го доведе до рѣбѣтъ на ужаснѣ пропасть. Неглѣ Г. Андричъ е забравилъ своитѣ страшны ядосванія при първитѣ протестации на Българитѣ противъ издадническитѣ и гнуснаскитѣ политикѣ на Сърбитѣ спрямо насъ (въ 1869 л.)? . . . Неглѣ Г. Каравеловичъ е забравилъ на своитѣ революціонны конференци съ Г. Милоша Милоевича, по желаніето на генерала Блазнавца, а подъ надзорѣтъ на истийтъ Г. Визанкова, когото сега напада? . . .

Доволно, Господа, доволно! Вашитѣ извиненія вы правятъ твърдѣ смѣшны! Вашата наивна хитрость не може вече никого да излъже! Намъ не сѣ нужды политическитѣ съвѣти на Г. Андрича, а исторіята на шарлатанствата и на калпазанщинитѣ ще покаже че Г. Каравеловичъ е величайшето *диванѣ* за дѣто не си собира вече парцалитѣ, а слѣдва еше да си прави устата при гомерическитѣ смѣхъ на своитѣ читатели.

Допискы.

—о—

БЛАГОДАРИТЕЛЕНЪ АДРЕСЪ ОТЪ КЮСТЕНДИЛЬ КЪМЪ ГОСПОДИНА ШУТОША И ДОПИСНИКЪТЪ МУ ИЗЪ ТОЗЪ ГРАДЪ.

Да ми си живѣ и здравъ Шутоше! Господъ да ми

те поживи за многои лѣта, *аминъ*! Ахъ, Шутоше! Какво не ми си въ Кюстендилъ, та да ти омыѣ позѣтъ, и послѣ да испиѣ водата. Ама ще речешъ, оти? — оти ли? оти пишешъ и помѣствашъ допискы, които исправятъ кривитѣ навирени рога на хората, както шо стана и съ нашитѣ *даскалѣ*, слѣдъ прочитаніето на житіето му, писано отъ петзвѣздныйтъ дописникъ, и помѣстено въ обятіята ти, (Година 1, 1874, Януарія 12, брой 11, страница малко въ 86 и повечето въ 87, заглавіе «Кюстендилскы»). Илемъ да позлати Господъ рѣката на біографѣтъ му: *накичилъ* го е *башъ* както трѣба; особенно съ хоріятскитѣ пѣсни, които съка сръда предъ обѣдъ представлявахъ училището селска дѣбеляшка работа, отъ което ний гражданіетѣ, като сивелизираны, трѣбва не само да отбѣгваме, токо и да са трудимъ за искорененіето на това зло, което ни препорѣчва за диваци. Ама му казвахъ отъ по напредъ: *бре* даскале! лудъ ли си, пиянъ ли си, дивъ ли си, диване ли си? Остави са *оланъ* отъ тая севда! А той — *серсеминтъ* — хванѣлъ да ма кандардисва, че това сѣ народны пѣсни, които трѣба да уважаваме повече отъ съка друга пѣсня; че тѣ сѣ были народно съкровище и народно умотвореніе, за което Миладиновци, Верковичъ, Чолаковъ и, не знамъ кои си, други положили толкова си трудовѣ да го съберѣтъ отъ части; че въ тѣхъ са виждало най добръ богатството, разнообразіето и красотата на езикътъ и на речѣта ни; че въ тѣхъ са съдържавало народенъ характеръ, бытіе и животъ; че тѣ трѣбвало, поне единъ пѣтъ въ недѣлѣта, да бѣдѣтъ предметъ въ народнитѣ ни училища, като са прочитатъ и пѣятъ съ народнитѣ ни мелодическы гласъ, като са разказва на ученицитѣ тѣхното съдържаніе, и като са извлича изъ тѣхъ по нѣщо за народныйтъ животъ, характеръ, и бытъ, че, че, че, и . . . не знамъ какви си еше други даскалскы тартуринъ и бабини дѣветини. Знаете, Шутоше, че тогава, той *хер* колко и да е былъ на времето телчаръ, но сега като по ученъ отъ мене, не можихъ да му са отговорѣмъ; но сега, като му появихъ житіето въ Шутоша, той — сиромашѣтъ — *пожълѣ*, *приблѣне*, и . . . *сикютъ*, ни *гжѣ* ни *вжѣ*, и отъ тогава, минуватъ са вече двѣ срѣди, нѣма ни пѣсни, ни *гловѣ*. Ето защо, любезный ми кузуджумъ Шутоше, спешѣ да проводи тоя благодарителенъ адресъ тебѣ и на біографѣтъ, защото сте сами и единственни віе двамата, които поправихте даскалѣтъ и училището въ тая груба недостатка. Но да видимъ, само това ли е? Хе-е-е! колко, колко има еше трескы за дѣланіе, което и біографѣтъ го не знае! — Не знамъ отъ по напредъ ли, сега ли, отъ както видѣ тебе, хваналъ е да разказва на дѣцата за *добытъцитѣ*, като че имъ е потребало и не си го знаятъ тѣ сами това, и като че не могатъ да си го прочетѣтъ въ Шутоша. Па остави това, токо и кара еше бѣднитѣ дѣцѣта да изобразяватъ добытъцитѣ и не знамъ какви си еше други карты, марты, картины, картини, кѣщи, планни и пр. и пр. Та и за това ще помолимъ знаменитаго біографа да му забѣлжи.

Ніе, Шутоше, *аслѣ* еше отъ лѣтоска усѣтнхмы кал-

павшиянтъ на нашиятъ даскалъ, когато дойде отъ *Голѣмото село* едно хекимче, придружено съ една Господица, ученица, която идеше изъ прѣзморѣ, и съ единъ другъ знаменитъ Господинъ, който държи главата си така, щото носътъ му стои въ хоризонтална линия. Ще ти кажа че, понапредъ даскалътъ, когато по некогашъ въ Читалището искаше да ни научи на едно нѣщо, разправаше ни го по единъ два саата; а хекимчето единъ пътъ въ читалището за единъ чейрекъ научи ни тамамъ на 64 и словомъ шестдесетъ и четири работи, хемъ какви!! — се високи и голѣми: теологически, астрономически, географически, зоологически, ботанически, минералогически, геологически, физически, химически, геометрически, алгебрически и пр. и пр. и пр. Та не само отъ това нашиятъ калпазанинъ остана посраменъ, токо още и отъ словото на Господица ученица, която го тоже каза въ читалището, синицата хемъ не като даскалътъ забавно и отъ *хавата*, но отъ печатана книга, своеручно преписано, и толкова остро и брѣзо, щото сички разбрахме, че говори за *пљжната половина* на човѣшкиятъ родъ. Но тука да не разберешъ, Шутоше, за по ниското и по шишкавото хекимче, което си дойде по послѣ, и което обичаше да мисли повече, и по малко да говори? Не, не, другото: Коритенчето, попадийното и поповото, тѣнкото, високото, патравкото, сухожълтиново — мургавото, съ издаденитъ челюсти, което носи надъ устата ситвойтъ *карайозски* носъ, което са бояше да ходи даже и у дома си неприпасано съсъ сабичката, и което бѣше тогава толкова живо и прыгаво, щото, като че имаше червекъ въ, та са не свръташе нито минута на едно мѣсто, освѣтъ у, дете по некогашъ пристояваше непоколебимо горкото по цѣло денонощѣе.

Казахъ по горе, Шутоше, какво биографътъ е напичилъ даскалътъ, както що му припича: но само въ едно нѣщо е изилъ *трици* биографътъ, дете пакъ до нѣкъдъ му е гледалъ хатѣратъ, та му е повдигналъ опашката, като казва, че былъ ушъ едн-колко си дни *главенъ* даскалъ въ Софія. — Какъвъ главенъ дакалъ? Та Софіанци, като насъ ли сѣ луди, да държатъ такыва главни даскалы? — *Берекятъ-версѣнѣ*, че не е былъ главенъ даскалъ, и че преди туряніето на Лазариските калпаки, и преди скитаніето му нагорѣ-надолъ по други страни, е былъ чиракъ филаретовъ, та е даскалувалъ 4-5 години въ Софія; а друго яче, не 163, токо и 16 дни не бы могълъ тамъ да главнодаскалствува.

Но още молимъ ся, Шутоше, да поисправишъ роговетъ и на инспекторътъ, който е *уйдисалъ* на даскалътъ, та е турялъ въ програмата горѣказаните грубы предметы. Ушъ инспекторъ за по добро, а то излѣзълъ по зло. Проклетъ да е тоя инспекторъ! какво се не пребихъ нозете на тоякой що го докара въ Кюстендилъ!

Като свръшвамъ съ толкова адресътъ си, ще те помолѣмъ отъ сърдце и душа, Шутоше, да пораспыташъ за единъ даскалъ за насъ, който да кандине на слѣдующитъ задълженія; 1-во да ни учи дѣцата на църковенъ редъ и на псалтика; 2-ро. Да заучи на турска кнпга още отъ 6-та нѣтъ година, когато започнатъ да учатъ

абе-то, а не да чака слѣдъ четири години; защото товага тѣ вече си излизатъ, та до това врѣме трѣбва да знаятъ всичко; 3-то. За една година, та най много за двѣ; да ги изучи на френскы и на мѣндизлѣжкѣ, щото да са не трудятъ Европейцитъ да дохождатъ тукъ за правяніе на желѣзницата, а нашите си тукъ да зиматъ отъ правителството баснословните айлѣци; 4-то. Да дохожда въ църква преди поповега и да пѣе прѣзъ половинъ гърло и прѣзъ носъ; 5-то. Да управя общината, защото владѣката ни е старъ; 6-то. Да не отива на разходка на св. *Мина*; 7-мо. Да е мехлемъ съкъму сир. да угажда съкому, съкого да слуша и съкому по воля да иде; 8-мо. Когато дойде нѣкой сензинъ или измѣняринъ отъ *Стамболъ*, особенно такъвъ, който да държи носътъ си хоризонтално, както що са каза по горе, да му има икрамъ и да го чести, та *бирда* че е и сензинъ; защото такъвийтъ, като иде отъ Стамболъ се е по горѣ въсичко отъ него и отъ тѣя си съотечественници, които не сѣ имали това щастіе да посѣтѣтъ столицата, и такъвийтъ е въ състояние да направи коренни преобразования въ отечеството си, и да дава всѣкому умъ; стига само да го слушатъ; 9-то да клати каукъ на чорбаджитъ, да имъ дава огънь да си запалятъ цигарото, и да стои прѣдъ тѣхъ прибранко и на колѣнѣ, даскалътъ тебе, ще не ще, да мисли че то е отъ тѣхната милость дѣто яде хлѣбъ въ града нѣтъ; 10-то. Ако иска даскало да са услови за една година, а те поискатъ за три, нека кандине; защото те и преди това време ще го испѣдятъ. Примѣрътъ на това сѣ сичките бывши, испърво добри, а послѣ дн нетърпѣніе зли, кюстендилскы учители и; 11-то и пр. и пр. и пр.

Де кузуджумъ Шутоше! ако свръшишъ това ще ти дамъ 23 оки кюстендилскы сливы печены.

Ч 18 Февр. 1874.

Нашийтъ старъ свещеникъ, отъ черкватъ Св. Богородицѣ, на самъ день на Богоявленіе си поплака при водосвѣта. Мнозина казахъ че нѣщо му са е вѣстило, други казахъ че нарочно го прави отъ лицемеріе, а трети доказахъ че това е единъ видъ лудость. Това послѣднѣто са доказа и отъ одного отъ учителитъ въ долне-махаленското ни училище, който потвърди съ книгѣтъ въ рѣжъ че наистинѣ дѣдо пспъ го е малко качѣрдисалъ. Мюзеверинъ нѣкой си отишелъ та обадилъ на светиня му какво казалъ за него учителътъ, светиня му са дръпва та право при учителя за да са увѣри, дали както казватъ хората той е лудъ или не е еще полудѣлъ. За злѣ или за добрѣ честь, учителътъ са не намѣрилъ тамъ, но дѣдо попъ безпокоенъ отива и на другия день въ училището, и като си мислялъ че лудостта е подъ мышцитъ му, вдигналъ си рѣцѣтъ и извикалъ *като лудъ*: Я виждъ, бе даскале, дѣ ми е лудостта менѣ, та казвашъ че съмъ лудъ? . . . оставямъ на странѣ думитъ които въ тозъ случай светиня му произнесълъ. Работата порасте, учителътъ са оплака на Настоятелството, Настоятелството съобщилъ станѣлото на общинѣтъ, а общината възложи работѣтъ на духовенството въ града ни. Най послѣ светиня му иска

прошкѣ отъ учителѣтъ конто бѣ огорчилъ и комедіята са свърши. Не знаѣхъ на вѣрно що е было писано въ писмото за извиненіе отъ светия му, но подписать му е былъ слѣдующійтъ, който ви и испровождамъ за модель. Ето го: *«Вашъ низайшій и грубый священникъ (имарека)»*. Кажете ми сега, байно Шутосе, може ли да бѣде людѣ попъ тойзи, който са подписува тѣй както му прилича?»

Сжботковци (Габровско окръжие) Януар. 1874.
«Училището ни е недоправено, но е на редъ; зорницѣ сѣ надѣпени съ шампы, въ средѣтъ зданіето е подпрѣто съ директъ и надѣвамы са да са събори, но да не са случи въ празникъ, когато нѣма ученицитѣ. Свещеникътъ ни съвѣтувалъ епитропитъ черковны (тука за училищно настоятелство да са помече е *ясакъ*), като приставагъ учителъ да го условятъ и да му слугува, защото дѣтъ нѣмало кой да му помага когато ходи отъ къщѣ на къщѣ да събира по единъ кринъ жито, овесъ и папуръ; а тука, знаете, не е като по голѣмыгъ градове, и хаммали са не нампрать. Предложеніето щѣше да са направи на учителътъ когато пристигна Г-нъ Г. С. отъ Бранла, който имъ развали планътъ. Дѣдо попъ прѣди да са опопи бѣше кундурадѣи и си имаше чиракъ, когото сега предлага на селенитѣ да го условятъ за учитель, защото и той знаелъ книгѣ!»

Когато майсторътъ е станѣлъ попъ, защо чиракътъ да не стане учителъ? не ли искате и вый като другытъ хора да вървите на напредъ?

ПРАЗДНА МАРА ТЪПАНЪ БИЛА.

Байно Шутосе, чуденъ и дивенъ въ сарафскитѣ си пресмѣтнуванія вашій предшественикъ, напипалъ бѣше изъ кюшетата на нашій градъ вампирътъ, върколакътъ и, не знаѣхъ какъ са той именувахе еше, но бѣ *«истинскый сынъ на ноцтъ»*. Раскекеренъ и расцапанъ съ размазанитѣ си ужъ спрѣтны уста той бѣ починѣлъ да изспива ноцнитѣ си блювотія върху нѣкои отъ нашитѣ по свѣстны млади и съ сопжъ въ рѣкѣ, като *идил* нѣщо си, разуздено нѣкакъ замахваше и му са струваше че ноцтъ, когато никого не вижда и никой го не вижда, той дѣйствително бѣе, хапе и дърпа стикитѣ на омыя конто ненавижда. Тази наша Мара круса и блѣска сичкы и сичко, което не иде на нейнѣтъ спутъ хубость; мѣлви вѣщицата че нищо не върви добръ и зловижда и са всичко което тя не е кадѣрна да достѣгне. Накостницата н'една съ дѣтѣ си допискы прѣзъ шеговитый *«Шутоша»* прѣпорѣчва най злѣ града ни, като въ лѣжитѣ си додава че читалището ни са погребало, и въ злорадостътъ сп съ кѣрпы играе на това. Но да оставимъ такывато низкы твари, не стоп бо си и да ся говори за тѣхъ, а да ви кажемъ нѣщо като обясненіе. Слушайте! Далець отъ да е изѣденъ читалищный ни капиталъ по Тунджъ и Кайнардѣжъ, цѣлымъ градъ може да засвидѣтелствува заедно съ околнитѣ села, че отъ неговитѣ лихвы си правятъ по възможности и на

публикѣтъ известны благотѣнія, за което може да засвидѣтелствувать: Македонската Дружина, Благодѣтелното Братство, Цариградското Читалище, Варненската Община, нѣкои македонскы общины и вси бѣдни ученици отъ градскитѣ ни училища. На кѣсо, ный съ прѣзрѣніе заминувамы по край такыва изроды, които ся трудятъ да намѣрѣтъ лошо и тамъ, дѣто то не сѣществува, за да има що да пишѣтъ, като доброто имъ иде отъ рѣкы.

Читалищното настоятелство.
(Слѣдуватъ подписитѣ).

Казанлъкъ 10 Февр. 1874.

КЪМЪ ЧИТАЛИЩАТА И ЖЕНСКИТѢ ДРУЖЕСТВА.

—0—

Читалища мили
Кѣдѣ сте са скрили?
Явѣте са на свѣтъ
И цвѣйте катъ цвѣтъ!
Съ божественны книги
Кѣсайте веригы:
На тѣсъ простотія
И спромашія.

* *

Читалищны брати
Ази кѣмъ васъ летѣхъ,
Народната бѣда
Само на васъ гледа.
«Сберѣте си силы
«О, сынове мили!
«Менѣ помогѣте
«И ма просвѣтете.»
Дума ни родина
Българія мила.

* *

Стига по дюгени
Вы млади пргени,
По тѣзи сокаци
Съсъ остри мустаци.
Въ Читалище хайдѣте
Рѣка с' рѣка дайте,
Въвъ сговоръ да додимъ
Простота да гонимъ.

* *

И женскы дружины,
Народны, любимы

Стига сте сѣдѣли
Празни въвъ недѣли;
Оставѣте пусты
Тѣсъ труфила гнусни:
Съ мѣдрость са качете
Съ дързость припащѣте,
Като сѣщи майкы
О, цвѣтове майскы —
Речете: «Напредъ!»
Да огрѣе свѣтъ
Въвъ наша родина
Българія мила!

* *

Въвъ празниото време
Дяволъ сѣе семе
На клеветы гнусны.
Интригы искусны.
Погледайте малко
Не ви ли е жалко?
Какъ смы запусѣли
Пусты опѣмѣли
Отъ тѣсъ простотія
Чърна грозотія.

* *

Де, покажи сила
О, Българко мила,
Че ты можешъ силно
Да гонимъ немилно
Тѣзи простотія
Чърна грозотія!

П. Ивановъ.

ВЪ ЩО СИ ПРИЛИЧАТЪ ВѢСТНИКАРИТѢ И СОЙТАРАДЖИТѢ?

1. Въ това че и двата тѣзи видове хора ставатъ майстори безъ да сѣ чиракували предварително. И гдѣ е училъ господаръ Балабановъ вѣстникарлѣкътъ? Въ аязмѣтъ на Балѣклии. А гдѣ е училъ Мистеръ Ханлей притворството? Въ Окъ-Мейданъ. Заключениеето е че на лудыйтъ на главѣтъ изучаватъ бръснаритѣ художеството си; а въ тойзи случай кой занимава мѣстото на лудыйтъ у Българитѣ?

Че съмъ равна съ мъжътъ азъ ви доказахъ,
Сега виждте какъ го вече надминяхъ.

2. Сойтараджинтъ са удрятъ, промушватъ са съ ножѣве, убиватъ са, лудѣятъ, ставатъ маскари — и всичко това е притворство. И вѣстникаритъ кыхатъ, плачатъ, подвизаватъ са, жертвуватъ са — и всичко това за да ги глѣдате хората и да имъ са чудятъ.

3. И вѣстникаритъ и Сойтараджинтъ пмѣтъ на око кесинтъ на еднородцѣтъ си, съ обѣщаніе че ще олучшѣтъ искуството си, но и едниѣтъ и другѣтъ не напредватъ нито колкото едно просено зърно. Напротивъ даже безстыдството имъ до толкозъ зежа прѣдѣжъ, щото отъ като са хранятъ и обличатъ съ парѣтъ на публикѣтъ, послѣ имъ наричатъ несвѣснѣжъ, абдиригскѣжъ, недостойнѣжъ за тѣхнѣтъ лица, и че не разбира тѣхнѣтъ велики и извънредни качества.

4. И двамата единъ день ще трѣгнатъ да просѣжтъ, и съ това ще докажѣтъ че звѣздата имъ ги е родила да бѣдѣтъ по добръ лустраджин отъ колкото вѣстникари, сойтараджин.

— Редакцията на «Вѣкъ» като прави размѣжъ съ всичкѣтъ грѣцки, Сърбски и руски вѣстници, рѣшила за напредъ да имъ дава по два листа за единъ, като да бѣдѣтъ задължени за напредъ повече да имъ похваляватъ за миролюбивнѣтъ духъ отъ който са влѣдущевлява. Тази мѣрка, зета безъ сумнѣніе въ ползѣ и за интересѣтъ на българскѣтъ народъ лиши «Шутоша», отъ замѣжѣтъ който правеше до сега съ «Вѣкъ», и отъ прочитаніето на дивнѣтъ ала-Бадабанъ произедеденіе. «Вѣкъ», са вижда да не е отъ тойзи вѣкъ, и за това прибѣгва до такѣва прежедеѣковы отмѣненія.

— Редакцията на «Вѣкъ», има много да благодари на управленіето на царскѣтъ пошѣ за това, дѣто внимава да са неизгуби ни единъ листъ, а и ги предава на връщаніе отъ вѣтъ тѣй, както ги е и пріело при трѣгваніето на пошѣтъ отъ Цариградъ.

(Съобщено съ вѣско предпазваніе.)

РАЗГОВОРЪ

Между Хитръ Петра и Шутоша

ЗА

ЕДНА ДАВІЯ.

Шутошъ. — А бе, байно Петре, ти като ходишь на всякъдѣ и всичко знаешъ, можешъ ли ми каза кой ще спечели въ новѣтъ давѣжъ?

Х. П. — Че кажи ми за кой давѣжъ ма пыташь, та да ти кажѣ кой ще спечели.

Ш. — Опази де, пощенско-вѣстникарската давѣжъ, която тѣзи дни щѣлъ да отвори твойтъ человекъ, государъ Балабановъ.

Научихъ са, хемъ отъ здраво мѣсто, отъ кахвенето на Балканъ го научихъ, че завчера турската поща не пріела вѣстникѣтъ на твой Марка, а ги върнала на задъ, и той, като вѣщъ адвокатъ, готвялъ са да прави давѣжъ съ пошѣтъ и да си иска зарарѣтъ. Тѣй го изисква търговскѣтъ редъ, рекѣлъ съдружнѣтъ му киръ Н. П. Т. Разбра ли?

Х. П. — Разбрахъ това, ами я ми кажи, не сѣ ли си платили за вѣстникѣтъ, или какъ?

Ш. — Какъ не щѣтъ да си платѣтъ? Платили си тѣ, ами, както са научихъ, пошаджѣнтѣ казали че не отбиратъ за кѣдѣ щѣли да отидѣтъ тѣзи вѣстници; хемъ толкозъ години се писма, пары, вѣстници пріематъ и испрачатъ и вѣстникѣтъ били надписани и по турски, ей тѣй: Елена-да, Бебрево-да, Кукуш-да, Пирот-да, Станимжа-да.

Х. П. — Монѣтъ хора по хубавѣ работѣ и не могатъ направи, Киръ Шутоше, ами ми не бѣжъ главѣтъ съ тогози халосника!

Г. не Редакторе! Молижъ ви, имайте добринѣжъ да помѣстите слѣдѣщото:

Като не можѣтъ вече да живѣтъ въ едно заведеніе въ което ся нѣмира познатѣтъ Геновичъ, обявяватъ че отъ днесъ азъ ся тѣлѣжъ съвршенно отъ редакціѣтъ на българскѣтъ издачіе на «Левантъ Тапачъ».

Петко Сандевъ.

Пера 2/14 Марта 1874.

Отговорникъ и притежатель **Ө. КАСАПИСЪ.**